

Daugavas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes sēde

PROTOKOLS

Rīga

2006. gada 12. decembrī

Sēdē piedalās:

Daugavas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes locekļi: Nevalstisko organizāciju pārstāvji:

Georgs Bagātais - biedrība "Par tīru Daugavu"

Ēriks Leitis - Latvijas Ekotūrisma savienība

Bruno Otersons - Daugavas Savienība

Gundars Patmalnieks - biedrība "Staburaga bērni"

Ministriju pārstāvji:

Ēriks Krēsliņš - Lauku atbalsta dienesta Zemes un ūdens resursu daļas vadītājs

Inta Hahele - Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes direktore

Ilze Krēmere - Vides ministrijas Projektu sagatavošanas departamenta
Ūdenssaimniecības projektu nodaļas vadītājas vietniece

Ruslans Lucenko - Sabiedrības veselības aģentūras Rīgas filiāles Vides veselības daļas
higiēnas ārsts

Plānošanas reģionu attīstības padomju pārstāvji:

Aivars Troska - Lielvārdes novada domes priekšsēdētājs, Rīgas plānošanas reģiona
attīstības padomes loceklis

Laura Kļučina - Aizkraukles rajona padomes Ekonomikas un attīstības nodaļas vadītāja

Andris Badūns - Šķeltovas pagasta padomes un Krāslavas rajona padomes
priekšsēdētājs

LVĢMA pārstāvji:

A.Tihomirovs

K.Fedoroviča

E.Zeiliša

A.Kratovskis

S. Šulca

Citi dalībnieki:

Indriķis Barkāns – Latvijas Ūdeņu klubs

Sēdes sākums 14:15

Sēdes darba kārtība

Dalībnieku reģistrācija

Iepazīstināšana ar konsultatīvās padomes sastāvu un darbības galvenajiem mērķiem (A. Tihomirovs, LVĢMA)

Daugavas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka ievēlēšana (Padomes locekļi)

Sēdes atklāšana (Padomes priekšsēdētājs).

Sēdes darba kārtība:

1. Daugavas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes sēžu reglamenta apspriešana un apstiprināšana.
2. Upju baseinu apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem novērtējums. Ekonomiskā analīze” ziņojuma prezentācija (K. Paltiņa, LVĢMA)
3. Latvijas „Virszemes ūdeņu kvalitātes pārskats 2005”. Punktveida piesārņojuma slodžu un slodžu uz ūdens resursu kvantitāti apkopojums un riska izvērtējums par Daugavas Upju baseina apgabalu pēc 2005. g. datiem. (E. Zeiliša, LVĢMA)
4. Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna sastāvdaļas un izstrādes, ieviešanas laika grafiks (A. Tihomirovs, LVĢMA)
5. Darba uzdevumi uz nākamo Daugavas KP sēdi.
6. LVĢMA ziņojums par nākamajā sēdē izskatāmajiem jautājumiem
7. Noslēguma jautājumi

Sēdes norise

1. Iepazīstināšana ar konsultatīvās padomes sastāvu un darbības galvenajiem mērķiem (A. Tihomirovs, LVĢMA)

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras (LVĢMA) pārstāvis **A. Tihomirovs** iepazīstina klātesošos sēdes dalībniekus ar Upju baseinu apgabalu konsultatīvo padomju darbības galvenajiem mērķiem. Sēdes dalībnieki tiek informēti, ka **A. Junkuru** no Latvijas Ekotūrisma savienības pēc pilnvaras pārstāvēs **E. Leitis**. Tāpat klātesošie tiek informēti, ka sēdē piedalās arī „Latvijas Ūdeņu kluba” pārstāvis **I. Barkāns**, kura pārstāvētā nevalstiskā organizācija iesniegusi arī vēstuli, kurā apliecina savu gatavību darboties Daugavas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes sastāvā kā šīs padomes loceklis.

A.Tihomirovs iepazīstina sēdes dalībniekus ar Upju baseinu apgabalu konsultatīvo padomju darbības galvenajiem mērķiem. Prezencijā īsumā tiek sniegts ieskaits konsultatīvo padomju (turpmāk KP) darbības funkcijās un tiesībās, kuras regulē „Ūdens apsaimniekošanas likums” un MK noteikumi Nr. 681 (09.12.2003.). Padomes galvenās funkcijas būs Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna un pasākumu programmas izstrādes gaitā izvērtēt to atbilstību sabiedrības interesēm un sniegt LVĢMA atzinumus un ieteikumus plāna un programmas turpmākai virzībai. Padomes uzdevums būs arī sniegt atzinumus LVĢMA par tās sagatavotajiem priekšlikumiem par programmas īstenošanai nepieciešamajiem finanšu līdzekļiem un pasākumu īstenošanas prioritātēm finanšu un citu resursu piesaistīšanā. Padomei ir tiesības saņemt no LVĢMA un citām valsts pārvaldes iestādēm nepieciešamo informāciju, lai varētu pildīt KP funkcijas. Padomei ir tiesības izveidot darba grupas, pieaicināt par konsultantiem neatkarīgus ekspertus, sniegt ūdens lietotājiem pamatotus ieteikumus par konkrētiem ūdeņu apsaimniekošanas jautājumiem. Padomes darbība ir atklāta, sēdēs drīkst piedalīties jebkurš sabiedrības loceklis. Padomes sēdēm jānotiek ne retāk kā reizi pusgadā.

A.Tihomirovs uzsver, ka Daugavas Upju baseinu apgabala KP sastāvā vēl var pieteikt savu dalību divas nevalstiskās organizācijas (turpmāk NVO) un viens pašvaldības pārstāvis, jo saskaņā ar jau minētajiem MK noteikumiem, katrā no interešu grupu pārstāvniecības (ministrijas, pašvaldības un NVO) var būt 6 locekļi.

Daugavas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka ievēlēšana (Padomes locekļi).

A.Tihomirovs aicina sēdes dalībniekus no savas puses izvirzīt KP priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka amatu kandidātus, kā arī īsumā izklāsta atklātās un aizklātās balsošanas pamatprincipus. Klātesošie KP priekšsēdētāja un KP priekšsēdētāja vietnieka amatā ievēlēšanas procesam izvēlās atklāto balsošanu.

B.Otersons kā Daugavas Upju baseina apgabala konsultatīvās padomes priekšsēdētāju iesaka Rīgas plānošanas reģiona attīstības padomes locekli, Lielvārdes novada domes priekšsēdētāju **A.Trosku**. Atklātā balsošanā par Daugavas Upju baseina apgabala konsultatīvās padomes priekšsēdētāju tiek ievēlēts **A.Troska** („par” –9; „atturas” – 1; „pret” –nav). **A.Troska** kā KP priekšsēdētāja vietnieka amata kandidātu izvirza biedrības „Daugavas Savienība” pārstāvi **B.Otersonu**, īpaši izceļot viņa ilggadējo darba pieredzi. Atklātā balsošanā **B.Otersons** tiek ievēlēts Daugavas Upju baseinu apgabalu KP priekšsēdētāja vietnieka amatā („par” – 9; „atturas” – 1; „pret” – nav).

Sēdes atklāšana (A. Troska).

Sēdi atklāj Daugavas Upju baseina apgabala konsultatīvās padomes priekšsēdētājs **A.Troska**. Priekšsēdētājs klātesošos iepazīstina ar LVĢMA piedāvāto sēdes darba kārtību. Tāpat klātesošie tiek iepazīstināti ar „Latvijas ūdeņu kluba” pārstāvja **I.Barkāna** iesniegtajiem dokumentiem. Atklājot sēdi, **A. Troska** ierosina iekļaut kā pirmo izskatāmo jautājumu **I. Barkāna** pārstāvētā „Latvijas ūdeņu kluba” iesniegumu par vēlmi darboties Daugavas Upju baseina apgabala KP un padome vienbalsīgi nolemj, ka virzīs šo jautājumu tālākajai izskatīšanai, lai minētā NVO varētu pilntiesīgi darboties Daugavas Upju baseina apgabala KP. Priekšsēdētājs aicina padomi pāriet pie sēdes darba kārtības nākamā punkta.

1. Daugavas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes sēžu reglamenta apspriešana un apstiprināšana (Padomes locekļi).

A. Troska ierosina izskatīt sēžu reglamentu šinī KP sēdē. Klātesošie tiek iepazīstināti ar Daugavas Upju baseina KP sēžu reglamenta projektu. Pēc diskusijām attiecībā uz sēžu reglamentu sēdes dalībnieki vienojas: aizstāt 4.9 punktā vārdu „priekšsēdētājs” ar „sēdes

vadītājs”; 4.10 punkts „kārtējās sēdes protokola drukāto versiju par iepriekšējo sēdi paraksta ne ilgāk kā 30. dienu laikā”; svītrot no 13. punkta „Atkārtotā Padomes sēde tiek sasaukta ne agrāk kā pēc septiņām dienām”.

2. „Upju baseinu apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem novērtējums. Ekonomiskā analīze” ziņojuma prezentācija (K. Fedoroviča, LVĢMA).

K. Fedoroviča iepazīstina sēdes dalībniekus ar LVĢMA 2004. gada beigās sagatavoto ziņojumu Eiropas Komisijai „Upju baseinu apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem novērtējums. Ekonomiskā analīze”. Tiek sniegts īss ieskats tipoloģijas izstrādāšanā un ūdensobjektu izdalīšanā.

B. Otersons uzdod jautājumu par riska grupu „1B” – vai datu neesamība ūdensobjektu automātiski ieskaita grupā „iespējams risks” jeb „1B”. **I. Hahele** uzdod jautājumu par ziņojumā iekļauto datu avotiem. **E. Zeiliša** komentē, ka daļa datu nāk no LLU (Latvijas Lauksaimniecības Universitāt) – izklīdētais piesārņojums, no Latvijas Valsts Mežzinātnes institūta “Silava” – slodze no mežu zemēm. **B. Otersons** atgādina klātesošajiem par principu „piesārņotājs maksā” un piemin HES gadījumus, kad HES īpašnieki nemaksā par izmantoto ūdens resursu un iesaka šo faktu iekļaut ziņojumā. **A. Badūns** uzdod jautājumu par Novopolockas pilsētas notekūdeņu piesārņojošo darbību un Baltkrievijas puses atbildību par pārrobežu piesārņojumu Daugavas baseinā.

3. Latvijas „Virszemes ūdeņu kvalitātes pārskats 2005”. Punktveida piesārņojuma slodžu un slodžu uz ūdens resursu kvantitāti apkopojums un riska izvērtējums par Daugavas Upju baseina apgabalu pēc 2005. g. datiem (E. Zeiliša, LVĢMA).

Prezentācijā iekļauta informācija par punktveida piesārņojuma slodžu analīzei izmantotajiem datiem, par būtiskām slodzēm Daugavas upju baseinu apgabalā konkrētos ūdensobjektos, kā arī punktveida piesārņojuma riska izvērtējumu, kas arī balstās uz vairāku faktoru izvērtējumu. Prezentācijā iekļauti arī punktveida piesārņojuma riska objekti upju un arī ezeru ūdensobjektiem, kas ir izvērtēti pēc nosauktajiem parametriem. Iekļauta arī analīze par slodzi uz ūdens resursu kvantitāti, kā arī ūdens kvalitātes novērtējums (monitoringa dati, atbilstība zivju ūdeņu kvalitātes prasībām, nitrātu piesārņojums, bīstamās vielas). Pēc prezentācijas **B. Otersons** izsaka šaubas par atsevišķiem ezeriem uzrādīto ūdens kvalitāti. Tāpat tiek jautāts, pēc kāda principa tika izvēlēti monitorētie ūdensobjekti. **I. Hahele** norāda, ka atsevišķos ūdensobjektos var būt liela slodze, bet kvalitāte saglabājas tik un tā augstā līmenī. **G. Patmalnieks** izsaka komentāru, ka Lielās Jugļas ezera kvalitāti vajadzētu pārvērtēt, norādot, ka Sudas upes ūdens ir acīmredzami netīrs, jo tajā tiek ievadīti neattīrīti vai slikti attīrīti kanalizācijas ūdeņi.

4. Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna sastāvdaļas un izstrādes, ieviešanas laika grafiks (A. Tihomirovs, LVĢMA).

A. Tihomirovs iepazīstina sēdes dalībniekus ar prezentāciju par Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna sastāvdaļām un izstrādes, ieviešanas laika grafiku. Ievadā tiek sniegta vispārēja informācija par ūdens struktūrdirektīvas (ŪSD) ieviešanu, kura aizsākās līdz ar tās pieņemšanu 2000. gadā un Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā 2004. gadā. Upju baseinu apgabalu noteikšanas, kompetento institūciju noteikšanas un normatīvo aktu izstrādes process tika pabeigts 2003. gadā, turpmākajos gados veicot nepieciešamos labojumus un korekcijas. 2004. gadā izstrādāts visu četru Upju baseinu apgabalu novērtējums, kuru šajā sēdē jau prezentēja **K. Fedoroviča**. Pie tālākā laika grafika punktiem atzīmēti citi būtiski termiņi, kuri saistās ar monitoringa programmas izstrādi,

kura šogad jau ir pabeigta un kuru īsteno LVĢMA. Kā sabiedrības informēšanas un iesaistīšanas būtiskākais instruments ir norādīta KP izveide un darbība visos Upju baseinu apgabalos Latvijā (Ventas, Lielupes Daugavas un Gaujas). Apsaimniekošanas plānu uzmetums tiks izstrādāts līdz 2008. gada beigām, kad norisināsies arī tā sabiedriskā apspriešana un aktīvs darbs KP. Apsaimniekošanas plāna ieviešana MK noteikumu statusā paredzēta 2009. gada beigās. Skarti arī jautājumi par ūdens cenu politiku (2009. gads) un pasākumu programmas izpildi (2012. gads), sasniedzot labu ūdens kvalitāti visos ūdens objektos 2015. gadā, kā to paredz ūdens struktūrdirektīva, kuras normas iekļautas Ūdens apsaimniekošanas likumā un citos saistītajos likumos. Nākamais cikls sākas no 2015. gada un ilgst ik 6. gadus, kuru laikā tiek uzlaboti, papildināti un atjaunināti apsaimniekošanas plāni un pasākumu programmas katrā upju baseinu apgabalā.

Pēc prezentācijas **B. Otersons** uzdod jautājumu attiecībā uz to, kādēļ Latvijā vēl joprojām nav izveidotas Upju baseinu apgabalu pārvaldes katrā baseinā, uz ko **S. Šulca** atbild, ka likumīgi LVĢMA ir atbildīga un 2007. g. katrā upju baseinu apgabalā būs viens koordinators. Runājot par obligātajām un papildus pasākumu programmām **S. Šulca** norāda, ka ES nav paredzējusi finansējumu papildus pasākumiem.

5. Darba uzdevumi uz nākamo Daugavas KP sēdi.

A. Tihomirows informē sēdes dalībniekus, ka komentāriem paredzētie materiāli atrodas katram padomes loceklim izsniegtajā kompaktdiskā. Attiecībā uz Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna ieviešanas grafiku un plāna sastāvdaļām komentāri LVĢMA iesniedzami mēneša laikā pēc sēdes, savukārt pārējie dokumenti izskatāmi līdz nākamajai Daugavas Upju baseinu apgabala KP sēdei, kura pēc LVĢMA plānotā darba grafika notiks vēlākais līdz 30. jūnijam.

6. LVĢMA ziņojums par nākamajā sēdē izskatāmajiem jautājumiem.

A. Tihomirows informē sēdes dalībniekus, ka nākamajā sēdē LVĢMA sniegs Daugavas Upju baseinu apgabala KP informāciju par stipri pārveidotajiem ūdensobjektiem, pasākumu katalogu saistībā ar apsaimniekošanas plāniem, kā arī tiks skatīts jautājums par sabiedrības anketēšanu par būtiskajiem ūdenssaimniecības jautājumiem.

7. Noslēguma jautājumi.

Padomes locekļi vienojas, ka sēdes protokols saskaņošanai tiks izsūtīts elektroniski, atskaitot **G. Bagātā** pārstāvētajai biedrībai „Par tīru Daugavu”, kurai protokols tiks nosūtīts arī uz norādīto pasta adresi.

Sēdes noslēgumā **G. Bagātais** no biedrības „Par tīru Daugavu” izsaka savas bažas par iespējamo celulozes rūpnīcas projekta atjaunošanos un šī projekta iespējamajām negatīvajām sekām, ietekmi uz vidi. Kā obligātie nosacījumi, gadījumā, ja projekts tiek īstenots, tiek norādīta prasība, ka jaudai ir jābūt četras reizes mazākai nekā savulaik tika plānota, respektīvi, 150000 tonnu gadā, un visu celulozi jāizmanto papīra ražošanai Latvijā. Pati rūpnīca būtu būvējama Kurzemē un notekūdeņi būtu jāievada Baltijas jūrā 8 km attālumā no krasta, turklāt pielietojot bezhlora tehnoloģiju. Turklāt būtu jānodrošina investors no Latvijas ar 51 % no kapitāla. Padomes priekšsēdētājs **A. Troska** noslēdz sēdi.

Sēdes noslēgums 16:45

Protokolēja: A.Kratovskis

Padomes priekšsēdētājs: A.Troska